

Številka: 0910-3/2022-139

Datum: 28. avgust 2024

Quo vadis, podnebje?

Podnebje na Zemlji lahko opredelimo kot statistično porazdelitev vremenskih vzorcev v večletnem obdobju, običajno v 30-letnem obdobju. Zato so statistični podatki o vremenu odvisni od izbranega obdobja povprečenja. Nedavna povprečna globalna površinska temperatura je za približno 1 °C višja kot v predindustrijski dobi sredi 18. stoletja. Čeprav povečanja povprečne globalne temperature za 1 °C ne zaznavamo neposredno, se pojavljajo njegovi lokalni in regionalni učinki, kot so daljša obdobja nenavadno toplega in suhega vremena, nenadni prehodi med toplimi in hladnimi obdobji ter intenzivne in ekstremne padavine.

Medvladni odbor za podnebne spremembe (IPCC) je dokumentiral, kako človek s svojimi dejavnostmi povečuje emisije toplogrednih plinov, kar povzroča globalno segrevanje. Podnebne raziskave se trenutno vse bolj osredotočajo na razlago podnebnih anomalij in trendov z vidika njihovega vpliva na proizvodnjo hrane, promet ter način dela in življenja. Cilj je vzpostaviti jasno povezavo med fizičnim podnebnim sistemom in potrebnimi socialno-ekonomskimi prilagoditvami.

Cilj poročil IPCC je združiti znanje o možnih podnebnih prihodnostih z uporabo »okvirnih poti«, kot so reprezentativne poti koncentracije (RCP) v petem ocenjevalnem poročilu (AR5) in scenariji skupne družbenoekonomske poti (SSP) v šestem ocenjevalnem poročilu (AR6). Prihodnje napovedi temeljijo na numeričnih modelih, ki uporabljajo te scenarije za simulacijo porazdelitve vremenskih vzorcev. Te dejavnosti se izvajajo v okviru projekta CMIP (Coupled Model Intercomparison Project), ki ga usklajuje Svetovni program za podnebne raziskave pri Svetovni meteorološki organizaciji kot skupni okvir za izboljšanje našega razumevanja fizikalnih temeljev podnebnega sistema in njegovih napovedi. Znanstvena skupnost trenutno razvija nove scenarije, ki bodo nadomestili RCP in SSP za CMIP7 in AR7, hkrati pa si prizadeva ustvariti simulacije zemeljskega podnebja pri visoki prostorski ločljivosti, znane kot »digitalni dvojčki«. V primerjavi s temi dejavnostmi se univerzitetne raziskave pogosto opirajo na poenostavljene modele, katerih cilj je poglobiti naše razumevanje temeljnih mehanizmov, ki poganjajo kompleksen podnebni sistem Zemlje.

Avtorica prispevka je prof. dr. Nedjeljka Žagar, profesorica teoretične meteorologije na univerzi v Hamburgu. Dr. Nedjeljka Žagar vodi raziskave o dinamiki in predvidljivosti ozračja. Njene raziskave izpostavljajo vlogo obsežne tropske cirkulacije in njene predstavitve pri napovedovanju vremena in v podnebnih modelih. Dr. Nedjeljka Žagar s strokovno skupino razvija nove metode in modele za razumevanje procesov, ki uravnavajo spremenljivost vremena in podnebja na različnih ravneh. Dr. Nedjeljka Žagar bo ugotovitve, povezane z regionalnimi vremenskimi ekstremi, od velikosti toče do močnih padavin in poplav, predstavila na letni mednarodni konferenci AZN - Narava je izbrala vroče, ki bo 5. septembra 2024 v Grand Hotelu Union v Ljubljani.

KONTAKTI:

telefon: + 386 (1) 2528 600

telefaks: + 386 (1) 2528 630

e-mail: agencija@a-zn.si

www: <http://www.a-zn.si/>

Twitter: [@AZN_PR](https://twitter.com/AZN_PR)

O Agenciji za zavarovalni nadzor

Agencija je bila ustanovljena junija 2000 na podlagi Zakona o zavarovalništvu. Cilj državne nadzorne institucije na področju zavarovalništva je zmanjševanje in odpravljanje nepravilnosti v zavarovanju, varovanje interesov zavarovalcev in omogočanje delovanja zavarovalnega gospodarstva ter pozitivnega vplivanja le-tega na celotno gospodarstvo. Agencija je pri svojem delu neodvisna in samostojna.

**Družbeno
odgovoren
delodajalec**

Napredni certifikat H.S. 0014/2020 - NI

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega